

DE HERFST DANST
ANGELA HARDING

FONTAINE UITGEVERS

Herfst

Je hebt het nauwelijks in de gaten, tot je het ineens voelt op je gezicht. De lucht laat haar zinderende zomerwarmte los en maakt plaats voor een frisse, scherpe adem. De herfst kondigt zich aan.

Kijk je omhoog, dan zie je hoe de wolken weer lager beginnen te drijven. Zilvergrijs, met randen van licht. De regen neemt de vrijheid om op onze hoofden te dansen, de velden en straten te vullen, uit elkaar te spatten op ramen en daken. Maar soms laten we ons trakteren op een sympathiek warm zonnetje (Herman van Veen, blz. 47) dat het landschap plotseling met goud bedekt.

De herfst bereikt ons via al onze zintuigen. In de geur van natte bladeren, koude aarde en regen op stenen. In houtrook die tegen de avond opstijgt uit een schoorsteen ergens in een stille woonwijk. We voelen het in de grond onder onze voeten: zachter nu. Er is mos (blz. 35), er zijn kastanjes en bladeren die langzaam terugkeren naar donkere aarde. Tussen boomwortels en varens verschijnen paddenstoelen alsof het bos kleine geheimen prijsgeeft voor hen die het willen zien. Overal is geluid. Regen tegen ramen. Wind langs dakgoten. Kraaien boven kale velden. En dan natuurlijk de kleuren. Geen enkel seizoen is zo divers, zo kleurrijk als de herfst. Koper, oker, roestrood, mosterdgeel. Alsof de natuur nog één keer alles laat zien voordat de stilte van de winter komt.

Angela Harding heeft de herfst niet alleen in haar kleurgebruik vertaald, maar ook in de dieren die zij aandacht gaf. De egels, zichtbaar voor alleen de oplettenden, hebben extra eten nodig om zich voor te bereiden op een winterslaap. Ze zijn kippig, traag, altijd aan het rommelen in de struiken als kleine voddenboertjes (Ingmar Heytze, blz. 40). In donkere,

stille avonden laat de uil zich horen vanuit het bos. Voor herten begint de bronsttijd en trekvogels verzamelen zich voor hun reis naar warmere plekken. Ik had, net als bij *De lente bloeit*, wederom de eer passende teksten bij Angela's illustraties te verzamelen.

Als je aan herfst denkt, denk je aan bomen. Bomen die ons leren, als we bereid zijn te luisteren, dat het moedig is om los te laten. Dat schoonheid ook bestaat in vergankelijkheid. Misschien raakt de herfst ons daarom zo diep: omdat wij, net als de natuur, onze eigen seizoenen kennen.

De natuur verzet zich niet. Zij leert ons dat verandering geen tragedie is, slechts beweging. Zoals Lois Kruidenier schrijft (blz. 42):

*hou me niet vast
en laat me niet gaan
hou me los.*

Geniet van de beweging.

Gaite

Najaar

Het is vandaag zo'n dag
tussen herfst en zomer in
dat alles ruikt naar appels
en een brok betovering.

In mijn buik voel ik nog warmte
van een ver vakantieland,
maar buiten waait een briesje
dat speels kriebelt aan mijn hand.

De blaadjes van de bomen
zijn gemaakt van glimmend goud.

Ik geniet van ieder sprankje,
want morgen is het koud.

Illustratie:
Nachtvos
(Linosnede en
zeefdruk)

*Spichtige bomen zonder blad
beladen met vale bloesems
onverstoortbaar bloeiend
in een vale schemering
zoals de dood onverstoortbaar bloeit
in de kruin van het leven.*

Illustratie:
Slaap niet meer
(Linosnede en
zeefdruk)

Over Angela Harding

ANGELA HARDING is een illustrator en woont in een klein dorpje in Engeland. Haar werk is geïnspireerd door de flora en fauna van het Britse platteland. Het atelier in haar tuin kijkt uit over boerderijen en velden, die vaak het decor vormen voor haar illustraties.

Harding staat vooral bekend om unieke kleurrijke lino- en houtsneden, waarin de wisseling van de seizoenen en het ritme van de natuur centraal staan. Haar unieke en onderscheidende stijl is inmiddels direct herkenbaar voor zowel natuurliefhebbers als boekenliefhebbers. Ze maakte onder andere illustraties voor de omslagen van boeken zoals Raynor Winns bestseller *Het zoutpad* en *English Pastoral* van James Rebanks.

Daarnaast heeft Angela drie boeken geschreven en geïllustreerd: *A Year Unfolding*, *Wild Light* en *Still Waters & Wild Waves*. Ook verkoopt zij prachtige merchandise met haar illustraties, waaronder kalenders, kaarten, theedoeken en nog veel meer.

Over Gaite Jansen

GAITE JANSEN is actrice, dichter en schrijver. Ze heeft een grote liefde voor de natuur en ze is ambassadeur voor Milieu-defensie.

Ze publiceerde de dichtbundels *Ode aan de Onstilbare* en *Learning How to Speak*, waarin ze op indringende wijze thema's als verlangen, identiteit en menselijke ervaring verkent. In 2025 verscheen haar debuutroman *Het lichaam is onschuldig*.

Gaite studeerde af aan de Toneelacademie in Maastricht en speelde in diverse toneelstukken bij Internationaal Theater Amsterdam. Daarnaast is ze bekend van haar rollen in onder andere *Peaky Blinders*, *Babygirl* en *Paaz*.

